

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Львівський національний університет імені Івана Франка**  
**Юридичний факультет**  
**Кафедра адміністративного та фінансового права**

**Затверджено**

на засіданні кафедри адміністративного  
та фінансового права  
факультету юридичного

Львівського національного університету  
імені Івана Франка

(протокол № \_\_4\_\_ від \_\_12\_\_ грудня 2024 р.)

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_ проф. М.М. Кобилецький

**Силабус з навчальної дисципліни**  
**«ІСТОРІЯ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**  
**В УКРАЇНІ»**

**що викладається в межах ОПШ «Право»**  
**другого (магістерського) рівня вищої освіти**  
**для здобувачів з спеціальності 081 «Право»**

**Львів**

## Силабус курсу «Історія публічної адміністрації в Україні»

<b>Назва курсу</b>	«Історія публічної адміністрації в Україні»
<b>Адреса викладання курсу</b>	79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14 (юридичний факультет)
<b>Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна</b>	<u>Юридичний факультет</u> Кафедра адміністративного та фінансового права
<b>Галузь знань, шифр та назва спеціальності</b>	Галузь знань 08 «Право» Спеціальність 081 «Право»
<b>Викладачі курсу</b>	<b>Кобилецький Микола Мар'янович</b> , доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного та фінансового права
<b>Контактна інформація викладачів</b>	<u>Викладачі кафедри адміністративного та фінансового права</u> <u>Місце знаходження:</u> юридичний факультет, кафедра адміністративного та фінансового права, 79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, ауд. Г-217, тел. (032) 239-45-25
<b>Консультації по курсу відбуваються</b>	Консультації відбуваються в день проведення лекцій/практичних занять. Також можливі он-лайн консультації.
<b>Сторінка курсу</b>	
<b>Інформація про курс</b>	<p>Історія публічної адміністрації в Україні вивчає виникнення публічної адміністрації та її розвиток на різних етапах історії української державності та права. Особлива увага звертається на аналізі історичних першоджерел та їх характеристики.</p> <p>Вивчення навчальної дисципліни повинно сприяти забезпеченню формування у особи, яка здійснює підготовку на відповідному рівні вищої освіти, здатності щодо автономності та відповідальності, які характеризуються ініціюванням інноваційних комплексних проектів, лідерством та повною автономією під час їх реалізації, а також спроможністю нести соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень та здатністю саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, та нести відповідальність за навчання</p>
<b>Коротка анотація курсу</b>	Дисципліна «Історія публічної адміністрації в Україні» є завершальною дисципліною зі спеціальності 081 «Право» для третього рівня освіти (науково-освітнього), яка викладається здобувачам ступеня доктора філософії у __ семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
<b>Мета та цілі курсу</b>	<p>Метою навчальної дисципліни «Історія публічної адміністрації в Україні» є оволодіння особами, що здобувають вищу освіту ступеня доктора філософії, поглибленими знаннями історії становлення і розвитку публічної адміністрації в Україні в частині вивчення відповідних проблемних питань, формування у них навиків і умінь їх глибокого осмислення і творчого застосування на практиці.</p> <p>Основними завданнями є:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- подання особам, які здійснюють підготовку на відповідному рівні вищої освіти, поглиблених знань історії становлення і розвитку публічної адміністрації в Україні;</li> <li>- розкриття питань поняття публічної адміністрації, теоретичні питання розвитку публічної адміністрації в Україні, моделі державного</li> </ul>

	<p>управління в період Київської Русі та Галицько-Волинської держави, державне управління в Гетьманщині, державне управління за Конституцією Пилипа Орлика, становлення і розвиток публічної адміністрації на українських землях в складі Австрії та Австро-Угорщини, становлення і розвиток публічної адміністрації на українських землях в складі Російської імперії, публічна адміністрація в Україні в період відновлення Української державності (1917 – 1920 рр.), публічна адміністрація на українських землях в складі іноземних держав (1918 – 1939/1940 рр.), становлення публічної адміністрації у незалежній Українській державі.</p> <p>- розвиток навиків самостійної творчої роботи при закріпленні теоретичних знань у ході вивчення навчальної дисципліни; закріплення навиків самостійного аналізу законодавства і правозастосовчої практики.</p>
<p><b>Література для вивчення дисципліни</b></p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Бойко І.Й. Державний лад і право Київської Русі. Текст лекцій. – Львів, 2004.</li> <li>2. Бойко І.Й. Органи влади і право в Галичині в складі Польського Королівства (1349 – 1569 рр.): моногр. / І.Й. Бойко. – Л., 2009. – 628 с.</li> <li>3. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – Київ, 1990.</li> <li>4. Грушевський М. Історія України-Руси. Т. II. Київ, 1994.</li> <li>5. Гуз А.М. Історія держави і права України. Джерела права періоду Київської Русі: Навчальний посібник. – Київ, 2007.</li> <li>6. Заруба В.М. Держава і право Київської та Галицько-Волинської Русі (Кінець VIII ст. – початок XIV ст.): Навчальний посібник. – Київ, 2007.</li> <li>7. Крип'якевич І.П. Історія України. – Львів, 1990.</li> <li>8. Крип'якевич І.П. Галицько-Волинське князівство. – Київ, 1984.</li> <li>9. Кульчицький В., Тищик Б., Бойко І. Галицько-Волинська держава (1199-1349) / Монографія. – Львів, 2006.</li> </ol> <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Гураль П. Органи самоврядування у містах Київської Русі // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали VI регіональної науково-практичної конференції 13-14 лютого 2001. – Львів, 2001.</li> <li>2. Капраль М. Національні громади Львова XIV – XVIII ст. (соціально-правові взаємини). – Львів, 2003.</li> <li>3. Кобилецький М. Утворення та структура державного апарату ЗУНР. Навчальний посібник. – Львів, 1998.</li> <li>4. Копиленко М., Копиленко О. Еволюція українського конституціоналізму (з досвіду конституційного будівництва УНР та Української гетьманської держави) // Право України, 1992. – № 6.</li> <li>5. Мельничук О.Ф. Адміністративний апарат та органи самоврядування на Поділлі у другій половині XIX ст. // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. – Київ, 2005.</li> </ol> <p>Інтернет-джерела:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Офіційний сайт Верховної Ради України – Режим доступу: rada.gov.ua</li> <li>2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – Режим доступу: kmu.gov.ua</li> <li>3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України – Режим доступу: minfin.gov.ua</li> <li>4. www.szkolnictwo.pl</li> <li>5. www.gap.up.krakow.pl</li> <li>6. www.academy.gov.ua</li> </ol>
<b>Тривалість курсу</b>	90 год.
<b>Обсяг курсу</b>	48 години аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 години практичних занять, окрім цього, 42 годин самостійної роботи.
<b>Очікувані результати навчання</b>	<p>За результатами вивчення навчальної дисципліни особа, яка здійснює підготовку на відповідному рівні вищої освіти, <b>повинна знати:</b></p> <p>найбільш передові концептуальні та методологічні засади функціонування фінансової системи держави та здійснення фінансової діяльності державою, органами місцевого самоврядування або іншими уповноваженими суб'єктами за відповідними підгалуззями (бюджетне, податкове, валютне, банківське право тощо), що формуються на підставі міждисциплінарних (міжпредметних) знань у сфері права та науки про фінанси, економіки, публічного адміністрування, а також міжгалузевих зв'язків (з адміністративним, конституційним, цивільним, кримінальним правом).</p> <p>За результатами вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти ступеня доктора <b>філософії повинен уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей у сфері функціонування фінансової системи держави та здійснення фінансової діяльності державою, органами місцевого самоврядування або іншими уповноваженими суб'єктами;</li> <li>- розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем у сфері функціонування фінансової системи держави та здійснення фінансової діяльності державою, органами місцевого самоврядування або іншими уповноваженими суб'єктами;</li> <li>- запропонувати шляхи для вирішення проблеми правового регулювання;</li> <li>- проводити спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та/або професійної діяльності, з використанням достатніх та обґрунтованих і послідовних узгоджених аргументів на підтримку певної правової позиції.</li> </ul>
<b>Ключові слова</b>	Публічна адміністрація, державний лад, Київська Русь, Конституція Пилипа Орлика, публічна адміністрація в Україні.
<b>Формат курсу</b>	Очний/заочний
	Проведення лекцій та практичних занять, виконання індивідуальних

	завдань та консультації для кращого розуміння тем.
<b>Теми</b>	Схема курсу додається
<b>Підсумковий контроль, форма</b>	Іспит в кінці семестру.
<b>Пререквізити</b>	Для вивчення курсу здобувачі потребують базових знань з таких дисциплін: «Історія держави і права зарубіжних держав», «Історія держави і права України», «Адміністративне право України», «Порівняльне адміністративне право» достатніх для сприйняття категоріального апарату, що використовується у вивченні навчального матеріалу в рамках дисципліни «Становлення публічної адміністрації в країнах Європи та Україні».
<b>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</b>	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, навчальні спільноти і т. д.) проектно-орієнтоване навчання, дискусія
<b>Необхідне обладнання</b>	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем
<b>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</b>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• практичні заняття, індивідуальні завдання, модуль: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів –50 балів;</li> <li>• іспит: 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів –50 балів.</li> </ul> <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.</p> <p><b>Проміжний контроль</b> відбувається у вигляді модульної контрольної роботи.</p> <p><b>Семестровий (підсумковий) контроль</b> проводиться у формі іспиту і включає в себе оцінку знань про розвиток публічної адміністрації в Україні, зокрема моделі державного управління в період Київської Русі та Галицько-Волинської держави; державне управління в Гетьманщині; державне управління за Конституцією Пилипа Орлика; становлення і розвиток публічної адміністрації на українських землях в складі Австрії та Австро-Угорщини; становлення і розвиток публічної адміністрації на українських землях в складі Російської імперії; публічну адміністрацію на українських землях в складі іноземних держав; становлення публічної адміністрації у незалежній Українській державі; виявлення розуміння поняття і сутності історії функціонування публічного адміністрування на території України. Форма проведення іспиту – письмова, усна, тестова – затверджується кафедрою на підстав положення про організацію навчального процесу.</p> <p><b>Відвідання занять</b> є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Викладач фіксує неявку здобувача на практичне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку здобувач повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або у іншій узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки здобувачем тих завдань, які виносилися на</p>

	<p>практичне заняття, на якому здобувач був відсутній.</p> <p><b>Література.</b> Уся література, яку здобувачі не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p><b>Політика виставлення балів.</b> Враховуються бали набрані на практичних заняттях та бали одержані за модуль. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття.</p>
<p><b>Питання до заліку чи екзамену.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Проаналізуйте моделі державного управління у Київській Русі.</li> <li>2. Розкрийте особливості державного управління у Галицько-Волинській державі.</li> <li>3. Проаналізуйте державне управління Гетьманщини.</li> <li>4. Висвітліть модель державного управління, передбачену</li> <li>5. Конституції Пилипа Орлика від 5 квітня 1710 року.</li> <li>6. Вкажіть особливості формування публічної адміністрації в Австрії у період правління Марії-Терезії та Йосифа II.</li> <li>7. Проаналізуйте формування публічної адміністрації в Австрії та на Західно-Українських землях за австрійськими конституціями 1848 р., 1849 р. та Конституцією для Галичини 1850 р.</li> <li>8. Формування публічної адміністрації в Австро-Угорщині за австрійською конституцією 1867 р.</li> <li>9. Проаналізуйте законодавство про формування публічної адміністрації в Україні в період Центральної Ради, Українсько</li> <li>10. Держави гетьмана Скоропадського та Директорії УНР.</li> <li>11. Висвітліть функціонування публічної адміністрації у Західно-українській народній республіці.</li> <li>12. Організація публічної влади в Україні за проектами конституцій УНР та ЗУНР.</li> <li>13. Розкрийте особливості організації публічної влади Другої Речі Посполитої за конституціями 1921 та 1935 рр.</li> <li>14. Покажіть демократичні традиції у формуванні публічної адміністрації на Закарпатті у складі Чехословаччини.</li> <li>15. Публічна адміністрація в Карпатській Україні.</li> <li>16. Роль репресивних органів СРСР у проведенні Голодомору та його правова оцінка.</li> <li>17. Проведіть порівняльну характеристику організації публічної адміністрації у 20-40-их рр.. в СРСР та фашистській Німеччині.</li> <li>18. Організація публічної адміністрації у перших роках проголошення незалежної Української Держави 1991-1996 рр.</li> </ol>
<p><b>Опитування</b></p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>